

Szegeden kevesebben, a megyében többen voltak állás nélkül decemberben

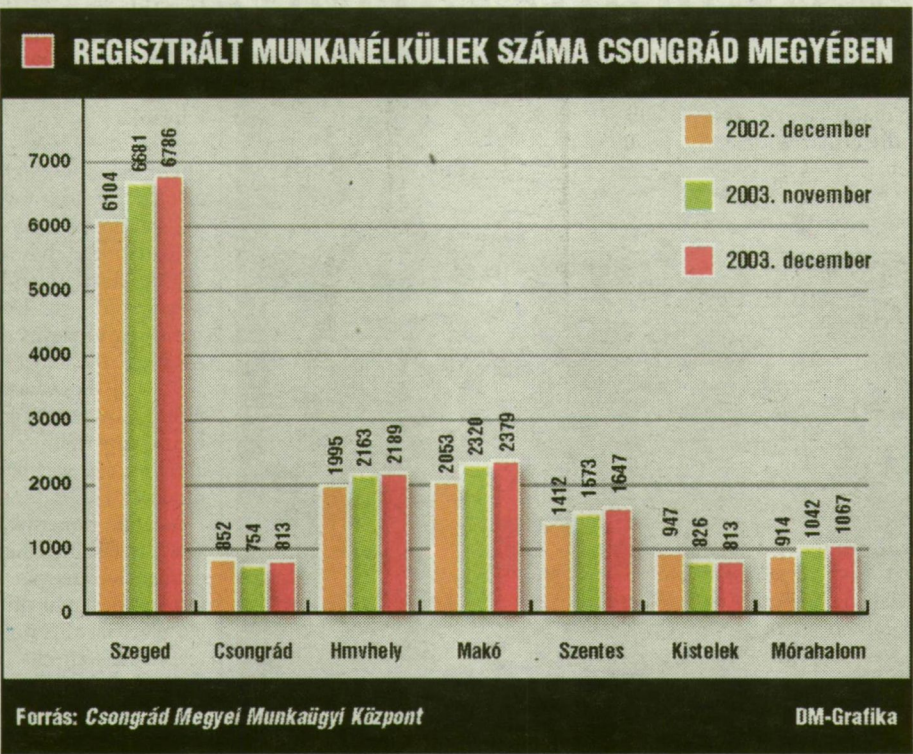
Ritkán hoz munkát az év vége

A december az álláskeresők számára a legrosszabb hónapnak számít. Az év végén ritkán bővítenek létszámot a cégek, sőt a megyében évek óta az a jellemző, hogy meglévő állások is megszűnnek.

Csongrád megyében december végén 15 ezer 694 munkanélküli szerepelt a megyei munkaügyi kirendeltségek nyilvántartásában – kaptuk a tájékoztatást a Csongrád Megyei Munkaügyi Központtól. Ez a szám azt jelenti, hogy 335 fővel többen voltak állás nélkül, mint november végén.

– A munkanélküliek számának év végi emelkedése, áttekintve az elmúlt évek adatait, jellemző az adott év ezen szakaszára – mondta *Vladiszavlyev András*, a munkaügyi központ igazgatója. – A létszámemelkedés novemberől decemberre az előző négy évben három- és ötszáz fő között szóródott. A növekedés okai között szerepel a közhasznú munkák befejeződése – novemberre jellemző általában a közhasznú munkából kikerülők nagyobb száma –, az év második felében történt létszámleépítések, illetve a rendelkezésre álló álláshelyek számának visszaesése. Ritkán adódik olyan helyzet, mint ami a Szegedi Fonalfeldolgozó (Szefo) Rt.-nél következett be, hogy decemberben közel 80 álláshelyet hirdetett meg.

Az egy évvel korábbi létszámhoz képest a regisztrált munkanélküliek száma 2003 végén tíz százalékkal, vagyis 1417 fővel volt több, mint 2002 decemberében. A megyei munkaügyi központ szerint a munkanélküliségi ráta 8,6 százalék volt a megyében 2003 decemberében. A lélekszámhoz viszonyítva a legtöbben Mórahalmon maradtak kenyérkereset nélkül (15,5 százalék), a sort Makó (12,4 százalék) és Kistelek (11,2%) követi, Szegeden és környékén a legjobb a helyzet, mivel a munkanélküliségi ráta a megyeszékhelyen a legalacsonyabb, 7,2 százalék.

A regisztrált pályakezdő munkanélküliek száma 2003 év végén 1672 fő, mely 104 fővel kevesebb, mint egy hónappal korábban. Az egy évvel korábbi időszakkal összehasonlítva pedig 154 fős csökkenés figyelhető meg. A pályakezdő fiatalok részaránya az összes regisztrált munkanélküli között mintegy 10 százalék, ami csökkenést, az országos tendenciákhoz képest jobb helyeztet mutat. A regisztrációba decemberben 2 ezer 527 fő jelentkezett be, közöttük az első alkalommal belépők száma 319 fő, ami egyharmados

visszaesést tükröz ebben a hónapban. A rendelkezésre álló álláshelyek száma decemberben 3 ezer 214 volt, közülük új állások száma 585: ez sajnos több mint 30 százalékkal marad el a novemberi kínálattól.

A Csongrád megyei decemberi munkanélküliségi rátával a 9. helyen állunk Budapesthez (2,3 százalék) és Pest megyéhez (3,1 százalék) képest. A sor végén Borsod-Abaúj-Zemplén megye kullog 19,4 százalékos munkanélküliséggel.

F. K.

Prioritások

FARKAS CSABA

Létezhet-e világunkban, ahol jellemzően „vagy-vagy” típusú döntések születnek, „is-is” típusú elhatározás? Például olyan, amikor nem az a kérdés, hogy vagy úthálózat-korszerűsítés, vagy természetvédelem, hanem az, hogy úthálózat-korszerűsítés is, és természetvédelem is.

Prioritások természetesen vannak, s egy bizonyos határon túl nem lehet kérdés, mi a fontosabb – de idővel a prioritások is változnak. Az ókori görögöknek és rómaiaknak választaniuk kellett a flottaépítés, illetve a Balkán erdeinek kiirtása között. Előbbi mellett döntöttek, és ezt, az ő fejükkel gondolkodva, meg lehet érteni. Viszont közben eltelt az idő, azok a hajók, amelyek azokból az erdőkől épültek, már sehol sincsenek, de a Balkán azóta is úgy néz ki, mint egy meddőhányókkal tarkított köfőjtő.

A Kárpátokban folyó, legújabb kori erdőirtás esetében is van prioritás, faanyagot nyerni, abból meggazdagodni – az, hogy a nem létező erdők képtelenek visszatartani, időben-térben elosztva az esőt-havat, így a Tiszán hol tízméteres ár hullámok vannak, hol meg fél lábszárig ér a víz, nem prioritás. Prioritás csak egy emberöltő múltán lesz, mikor óriási költségekkel megpróbálják újratelepíteni a hegyekben az erdőt, mely egyébként nemigen fog sikerülni, mert addigra a termőtalajt is lemossa a víz.

Újratermésztelési projektekre nálunk is akad példa: a Kis-Balaton helyreállítása több, mint évtizede megy, a kisebbik fele kész van, s csak úgy nyeli a pénzt, mert hol ilyen, előre nem modellezhető problémák merülnek föl, hol olyanok. De meg kell oldani, mert most az idegenforgalom felélesztése a prioritás, ami bizonyos vízminőséget igényel, ellentétben a negyvenes-ötvenes évekkel, amikor pedig a termőföldnyerést kezelték prioritásként. Mi több, valamikor a Balaton egészének lecsapolására is elkészült a terv, gabonát termesztettek volna a helyén, csak egy csatornát hagyva a közepén, hogy a termelt búzát el lehessen hajókkal szállítani a tengerig. Ha ez az egykori prioritás megvalósul, most Közép- és Nyugat-Európa legnagyobb tava helyett Közép- és Nyugat-Európa legnagyobb búzabombája lenne a miénk. De említethetnénk a Hanság lecsapolását is, ami valaha szintén kiemelt prioritás volt, ma meg, maradványai helyén, a Fertő-Hanság Nemzeti Park lelhető, s komoly pénzeket kapnak gazdák, hogy földjüket műveletlenül hagyják, és az őshonos növényzet újratelepülhessen.

A példákat még lehetne folytatni, de a legfontosabb prioritás – amit Nyugat-Európában már kezdenek fölismerni – valószínűleg annak kitalálása lenne, miként létezhet egymás mellett természet s társadalom. Kétségtelen: több szempontot kell figyelembe venni a modernizációs beruházások kapcsán ahhoz, hogy a természetvédelmi értékek is megmaradjanak, mint ellenkezőjéhez, s többre is kerül. De nem a dolgok túlbonyolításáról és nem pénzkidobásról van szó, hanem a legszükségesebb előrelátásról. A görögök és rómaiak még megtehették, hogy ne gondolkozzanak előre, mi már nem.

Drograktár egy szegedi lakásban

Az Országos Rendőr-főkapitányság Szervezett Bűnözés Elleni Igazgatósága és a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság kommandói együtt csaptak le egy Szegeden élő szerb férfira.

A 32 éves, több éve Magyaror-

szágon élő férfi lakásán házkutatást tartottak. A kommandósok 554 türkiz színű tablettát találtak, melyekről az előzetes szakértői vélemény megállapította, hogy Extasy. Ezenkívül mintegy 200 gramm kokain és több ezer

ephedrin tartalmú tablettát és más, eddig ismeretlen hatóanyagú por került elő a házkutatás során. (Az ephedrin nagy mennyiségben eufóriát okoz, kis mennyiségben pedig a gyógyszeriparban használják, többek között

orrcseppekben.) S. K. ellen a megyei főkapitányság vizsgálati osztályán jelentős mennyiségű kábítószerrel való visszaélés miatt indult büntetőeljárás. A rendőrség a férfit őrizetbe vette és kezdeményezték előzetes letartóztatását.

Tőkét emeltek a DABIC Kht.-nál

Segíti a gazdákat és a nagy cégeket is

A gazdák és a legnagyobb élelmiszer-ipari cégek szempontjából egyaránt fontos változásról tartottak tájékoztatót Szegeden. Az árunak uniós tanúsítványt adó szentesi központ mellett létrejön Szegeden a Genomikai Központ, amely a bioipar fejlődését hivatott segíteni.

A megye országgyűlési képviselői, Szeged és Szentes polgármestere, a Szegedi Tudományegyetem és a Szegedi Biológiai Központ vezetői, s több megyei vállalat irányítói vettek részt azon a sajtótájékoztatón, amely egy cég megerősödéséről szólt.

Az évekkel ezelőtt létrehozott Dél-Alföldi Bio Innovációs Centrum (DABIC) Kht.-n belül – Szeged szerepvállalásával létrejön a Genomikai Központ, és a Phare támogatásával, egy 83 millió forintos beruházás nyomán – megalkakul Szentesen az Agrárinnovációs és Minőségvizsgáló Központ. Frank József, a folyamatot elindító megyei közgyűlés elnöke a tájékoztatón elmondta, ez azért jelentős lépés, mert a szentesi központ a térség termelőit segíti a piacra jutásban, a Genomikai Központ pedig a régióban a bioipar szerepének erősítésére hivatott. A fejlesztéseknek ezeket az irányait 2004-ben az unió is támogatja. Botka László, Szeged polgármestere azt mondta: ez az esztendő a lehetőségek éve a térség számára, s a megyeszékhely közgyűlése azért emelt tőkét a DABIC-ban – hozzájárulva a Genomikai Központ létrejöttéhez –, mert reméli, hogy ezzel valóban fejlődést generál a térségben. Dudits Dénes, a

Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Központjának igazgatója a genomika és a bioinformatika szerepéről szólva emlékezett a jelenlévőket, milyen jelentős eredmény lehet például, ha olyan búzafajtát sikerül nemesíteni, amelyben aszály idején aktivizálódnak a szárazság elviselését segítő gének. Az SZTE rektorhelyettese, Rácz Béla arra figyelmeztetett, csak akkor várható, hogy a tudás hasznát is hoz, ha megkapja a megfelelő támogatást. Az egyetem azért nem léphetett be például egy itt megszületett szabadalom gyártásával foglalkozó cégbe – amely ma az alapítási érték többszörösét éri –, mert a közelmúltig ehhez a kormány hozzájárulása kellett volna.

A tájékoztatón az országgyűlési képviselők között vita robbant ki arról, vajon a jelenlegi kormány megfelelő mértékben támogatja-e a termelőket, segíti-e az innovációt, és van-e értelme az ilyen találkozóknak. Abban azonban egyetértettek: nagyon szeretnék, ha a DABIC két központja tényleg beválna a hozzá fűzött reményeket. Udovecz Miklós, a kht. ügyvezető igazgatója lapunk kérdésére elmondta: ha minden jól megy, májustól valóban vállalja a szentesi intézmény, hogy megvizsgálja és az unióban használatos tanúsítványokkal látja el az ide hozott élelmiszer-szállítmányokat. E dokumentumok birtokában nem lehet csak úgy visszafordítani az árut. Erre a biztonságra szüksége van a térség gazdáinak és legnagyobb élelmiszer-ipari cégeinek egyaránt.

B. A.

A madarak védelmében vétózták meg tervet

Nem lehet aszfaltút a Léniaiból

Folytatás az 1. oldalról

– Amikor a negyvenhetest négy-sávisították, az építés előtt a talaj egy részét kiemelték és tíz kilométerrel odébb szállították – mondja a műszaki igazgató. – Az út mellett ugyanis egy olyan ritka növény – földben termő here – nőtt, amelyet mindenképp meg kellett óvni. A megoldás ebben az esetben egyszerűbb és olcsóbb volt, mint lehetővé tenni, hogy a Marossal párhuzamos M43-as út alatt a vadak továbbra is megközelíthessék az életet adó vizet. Az ilyen munka gyakran legalább olyan kihívás elé állítja a tervezőket, mint a közművek kiváltása.

Rigó Mihály elmondta, az Algyőti Sándorfalvával összekötő Lénia út szilárd burkolatúvá építése ellen azért emelt szót az engedélyeztetési eljárás során hatóságként közreműködő Kiskunsági Nemzeti Park, mert ez az út fontos madárvonulási útvonalat keresztesz. A csongrádi elkerülő egy szakasza pedig egy szikes réten vezet át, amelynek növény- és állatvilágát most meg kell vizsgálatni, s ezután lehet eldönteni, mi a teendő. Egy tervezt, s a helyi adottságok miatt viszonylag olcsón megépíthető Maros-híd pedig, amely az M43-as utat kötné össze a Marostól délre eső településekkel, azért hiúsulhat meg, mert a tervezett műtárgy közelében esetleg feketé golyák fészkelnek. A műszaki igazgató azt mondja, reméli, sikerül összeegyeztetni a jobb megközelíthetőséget, új munkahelyeket, befektetéseket remélő emberek és a pusztai élővilág érdekeit.

– A Lénia a pusztaszeri tájvé-

A Kiskunsági Nemzeti Park szerint fontos madárvonulási útvonal károsodik, ha a Lénia aszfaltburkolatot kap

Fotó: Schmidt Andrea

delmi körzeten keresztül halad, védett területen. Ha aszfaltburkolatot kap, és nagyobb lesz a forgalma, egy jelentős, értékes madárvonulási útvonal károsodik – nyilatkozta lapunknak Szilágyi Gábor, a Kiskunsági Nemzeti Park igazgatója. Hozzátette: ezt nem a nemzeti park szakemberei találták ki, törvény szabályozza, milyen érdekeket kell védenie hatósági szerepben a

nemzeti parknak. A szakember azt is elmondta, vannak ugyan olyan esetek, amikor nem sikerül megegyezni, ám ez a ritkább. S vannak kompromisszumos javaslatok: ilyen a Lénia esetében a nyugaton már használt technológia, a stabilizált út, amely tartós, olcsó, mégsem aszfalt. A jövőben, ahogy szaporodnak a tervek, valóban többször lesz szükség egyeztetésre, s érdemes a

nemzeti parkot a tervezés egészen korai stádiumában bevonni – mint a Maros-híd ügyében –, így kerül a legkevesebb pénzbe megtalálni az optimális megoldást. Ez azért is célszerű, mert bár a természetvédelem terén a magyar törvények is elég szigorúak, az unióban létező szabályok várhatóan még tovább drágítják a beruházásokat.

BAKOS ANDRÁS